

Otvorený list

My, členky a členovia Výboru Slovenskej archeologickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied, ktorá združuje archeologičky a archeológov zo Slovenskej akadémie vied, univerzitných pracovísk, múzeí, štátnych úradov, súkromných archeologických firiem a ďalších relevantných inštitúcií na Slovensku, ako aj záujemcov o archeológiu z radov laickej verejnosti považujeme za nevyhnutné vyjadriť sa k súčasnému daniu v kultúrnej obci na Slovensku, ktoré sa nás priamo dotýka.

S obavami sledujeme aktivity Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a ďalších vládnych inštitúcií, ktorých činnosť v čoraz väčšej miere polarizuje spoločnosť. Direktívne riadenie, absencia odbornej diskusie a otvorenej komunikácie s verejnosťou nie sú vhodnými nástrojmi, ktoré by dláždili cestu k akceptácii a pochopeniu krokov podnikaných vedením rezortu kultúry a iných ministerstiev. Ovládnutie Fondu na podporu umenia a dotačného programu Ministerstva kultúry SR Obnovme si svoj dom, zrušenie Inštitútu kultúrnej politiky, ako aj nepridelenie finančnej podpory pre organizovanie Dní európskeho kultúrneho dedičstva - podujatia s 30-ročnou tradíciou - spoločne s už zrealizovanou vlnou odvolaní vedenia významných kultúrnych inštitúcií (SND, SNG a i.) preto nemožno nazvať inak než pokusom o politické ovládnutie a rozklad slobodnej kultúry na Slovensku.

S veľkým znepokojením vnímame tiež vynútenú úpravu časti archeologickej expozície v Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši. Akúkoľvek manipuláciu expozície či cenzúru na podnet z politického prostredia bez odbornej konzultácie s profesionálom (archeológom, speleoarcheológom, religionistom atď.) považujeme za neprípustný zásah do slobody vedeckého bádania. Znevažuje sa tým nielen profesionálna a náročná práca autorov expozície, no aj dlhoročný vedecký výskum odborníkov, ktorých výsledky expozícia znázorňuje.

Ako členovia vedeckej spoločnosti a odbornej archeologickej obce nesieme aj my spoločenskú zodpovednosť za stav kultúry na Slovensku. Kultúra je dedičstvom celej spoločnosti a nie majetkom jedného z jej segmentov. Z toho dôvodu nemôžeme tolerovať pokusy o jej inštrumentalizáciu či dokonca deformáciu. Sme presvedčení, že nemožno mlčať, pretože aj naďalej chceme na Slovensku slobodnú a otvorenú kultúru!

Bratislava, 27. august 2024

Výbor SAS pri SAV